

Beslissing 5 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],
geboren op [Datum],
wonende te [Plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C. de Jongh, advocaat te Leiden,

tegen:

- A. [Naam]
geboren op [Datum], overleden op [Datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde A,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart(fraters van Utrecht);
- en
- B. [Naam]
geboren op [Datum], overleden op [Datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde B,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart(fraters van Utrecht).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 april 2012. Op 5 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [Naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, fraters van Utrecht.

Op 15 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [Naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. C. de Jongh.

Namens de Congregatie is verschenen frater [Naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, fraters van Utrecht.

2. De klacht

2.1.

A. Klager verbleef in de periode [Jaar]-[Jaar] in de [Naam] te [Plaats]. Klager was ondergeschikt aan aangeklaagde A die als groepsleider werkzaam was en stond met een aantal andere kinderen onder zijn toezicht. Gedurende de periode [Jaar]-[Jaar] van zijn verblijf in [Plaats] vond het misbruik plaats. Aangeklaagde A is in [Jaar] uitgetreden.

Klager werd in de slaapzaal benaderd door aangeklaagde die zijn handen onder het ondergoed van klager bracht en hem onzedelijk betastte.

Nadat aangeklaagde klager twee of drie keer onder zijn ondergoed had betast, verzette klager zich. Hierna is het niet meer gebeurd.

B. Door aangeklaagde B werd klager toen hij 13 jaar oud was, in de zesde klas van de lagere school midden onder de les op de lessenaar gezet, zodanig dat aangeklaagde met zijn geslacht tegen klager aan kon “rijden”.

2.2.

Klager heeft moeite om zijn emoties te tonen. Hij heeft nooit geleerd met zijn emoties om te gaan.

Ook zijn maatschappelijke carrière is nadelig beïnvloed door alles wat klager in zijn jeugd heeft moeten ondergaan.

Zoals veel lotgenoten kon klager geen autoriteit meer boven zich velen. Dat heeft hem belemmerd in zijn ontwikkelingen, omdat hij niet voldeed aan de verwachtingen. Klager kon zich niet meer onderwerpen aan eisen waaraan hij moest voldoen. Na zijn 18^e stond hij anderen niet meer toe hem de wet voor te schrijven.

Door zijn verleden heeft klager grote moeite om op een normale manier met zijn kinderen en kleinkinderen om te gaan. Naarmate ze ouder werden durfde hij zijn kinderen nauwelijks meer te knuffelen. De gedachten hun lichamelijk integriteit geweld aan te doen weerhield hem hiervan.

Klager dacht zijn ervaringen op een goede manier verwerkt te hebben. Toch lopen er altijd nog tranen over zijn gezicht als hij bezig is met het onderwerp. Dat gaat niet meer over en maakt onderdeel uit van zijn bestaan.

Sinds jaar en dag, als op welke wijze dan ook het misbruik binnen de RKK weer in de publiciteit verschijnt, trekken de ervaringen van klager iedere keer weer als een film aan hem voorbij.

Klager heeft twee broers en drie zussen. Ze hebben allen dezelfde gang gemaakt. Jarenlang in tehuizen bij religieuzen. Het uiteindelijke resultaat is dat de gehele familie geen contacten meer met elkaar onderhoudt. Beschadigde mensen, die niet geleerd hebben op een warme en liefhebbende wijze met elkaar om te gaan.

2.3.

Klager wenst excuus en erkenning van mishandeling en seksueel misbruik door deze vertegenwoordigers van de katholieke kerk.

3. Het verweer

Aangeklaagden A en B zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagden.

A. Ten aanzien van aangeklaagde A stelt hij dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar hij stelt voorts dat de plotselinge overplaatsing op [Datum] naar [Plaats] het misbruik wel aannemelijk maakt. Daarnaast vermeldt hij dat door aangeklaagde A in een artikel in de NRC van [Datum] is bekend dat hij grenzen had overschreden bij jongens die ziek op de slaapzaal lagen en voorts vermeldt de overste dat nog vier klachten tegen aangeklaagde A bij hem zijn binnengekomen via MSM-RKK. De overste concludeert daarom dat hij geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

B. Ten aanzien van aangeklaagde B concludeert hij dat er geen aanwijzingen zijn gevonden voor mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagden verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagden zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.

4.4a . Voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst ten aanzien van aangeklaagde [Naam] hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat het misbruik bestond uit het betasten van klagers geslachtsdeel onder zijn onderbroek en dat dit tussen de jaren [Jaar] en [Jaar] twee maal heeft plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt het krantenartikel uit de NRC van [Datum] klagers verhaal en zijn er meerdere meldingen (Van o.a. [Naam] en [Naam]) bij de Klachtencommissie binnengekomen tegen aangeklaagde A, waarbij in beide meldingen eveneens wordt gesproken over de betasting van het geslachtsdeel.

4.4b. Ten aanzien van de door klager geschetste gebeurtenissen die betrekking hadden op aangeklaagde B , overweegt de Klachtencommissie als volgt.

De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager in voldoende mate ondersteunen.

De verklaring van [Naam] waarin ook wordt gesproken over seksueel misbruik door aangeklaagde B , in de periode van [Jaar]-[Jaar], acht de Klachtencommissie zo afwijkend van de klacht van klager (waarbij zij opgemerkt dat met name de agressiviteit die blijkt uit die

verklaring niet past bij het beeld dat klager en anderen van aangeklaagde hebben geschetst) dat zij deze verklaring onvoldoende vindt om als steunbewijs te laten fungeren.

Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde A met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 of 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij terecht meende vertrouwen te kunnen stellen.

4.6 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Provinciaal Overste [Naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.7 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie [Naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de fraters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart, fraters van Utrecht, de klacht tegen aangeklaagde A gegrond te verklaren en de klacht tegen aangeklaagde B niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 5 november 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. M. van Reenen en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie B. Wooning, s.v.d., provinciaal overste Missionarissen van het Goddelijk Woord en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.